

FØR

Klassesamtale. Se nøye på framsida av boka. Legg merke til tittelen.

- Hvordan vil dere beskrive illustrasjonen? Hva slags detaljer legger dere merke til?
- Tittelen på boka er «På én betingelse». Hvilke assosiasjoner får dere til dette uttrykket? Hva tror dere en ungdomsroman med denne tittelen kan handle om?
- På baksida av boka står det:

Hvis jeg forteller sannheten, så går alt bra. Det er liksom betingelsen. Ikke sant?

”Fortell oss hva som skjedde på festen i går”, sier etterforskeren, og jeg puster inn, veit ikke hvor jeg skal begynne, tenker på mamma før jeg endelig åpner kjeften for å forklare meg.

Livet til Yousef dreier seg om regler, både hjemme, på skolen og i kompisgjengen. Mamma er nemlig konstant skuffa, barnevernet har allerede én fot innafor døra, og blant gutta er Yousef på vei til å bli en outsider.

Men dette kan han fikse, tenker Yousef. Helt til en fest på Stovner endrer alt.

- Har denne baksideteksten noe å si for hvordan dere forstår framside og tittel?
- Boka har fått merkelappen «realisme». Hvilke forventninger skaper en slik merkelapp?
- Hva forventer dere av utdraget? Snakk sammen i grupper.

UNDER

Boka er skrevet av Neda Alaei og ble kåret til årets beste ungdomsbok i 2024. I juryens begrunnelse på denboka.no står det blant annet: «Karakterene var spennende, det var lett å forstå handlingene deres og bli kjent med dem. Vi følte med karakterene. De var ikke svart/hvitt, de har dybde og er sammensatte, med ytre og indre problemer.»

- Skriv ned minst tre handlinger mens dere leser. Gjerne én handling dere ikke forstår. Hva kan være grunnen til at personene gjør det de gjør?

ETTER

Samtale i grupper eller i klassen:

- Hva tenker dere om hovedpersonen Yousef?
- Hvordan vil dere beskrive forholdet mellom Yousef og moren hans?
- Hvem er Iman?
- Hvordan opplever dere vennegjengen til Yousef?
- Hva slags forhold har Yousef til Mitra og Sanna, tror dere?
- Snakk om handlingene dere har notert dere og diskuter grunnene de ulike personene kan ha til å handle slik de gjør.
- Hva slags miljø er Yousef en del av?
- Hvis dere ikke bor i Oslo, se på et kart og finn ut hvor Tøyen og Stovner ligger i byen. Hva betyr det å være fra Stovner?
- Yousef og vennene hans snakker det vi kan kalle en [multietnolekt](#). Kan dere finne ord eller formuleringer som er eksempler på dette?
- Hva tenker dere om uttrykket «på én betingelse» etter å ha lest utdraget?
- Utdraget begynner med at barnevernet har vært på besøk. Søsteren bor ikke hjemme, men på en institusjon. Hva kan være grunnen til at barnevernet har splittet familien, tror dere?
- Utdraget slutter midt i en slåsskamp, og baksideteksten forteller oss at Yousef snakker med en etterforsker om festen. Hva kan ha skjedd?
- Hvordan tror dere det går med Yousef?

Språkoppgave:

Les igjennom siste del av utdraget (kapittel 7) en gang til. Skriv ned alle ordene som ikke ville stått i en vanlig norsk ordbok. Finn ut hva ordene/uttrykkene betyr: lag et skjema med en kolonne for ordet/uttrykket og en kolonne der du fyller inn betydningen.

Ord/uttrykk	Betydning
sjof	
chatta	
wasta	
tyrker'n	

Diskuter videre i grupper eller hel klasse:

- Hva skiller måten Yousef og vennene hans snakker på fra vanlig bokmål?
- Hva forteller det om miljøet deres?
- Hvordan henger språk og identitet sammen?

Skriveoppgaver:

- I utdraget hører Yousef på låta «Iboprofen» av *Karpe*. Hør låta og la deg inspirere av hvordan *Karpe* bruker multietnolekt. Skriv en rapp der du bruker ungdomsspråket i ditt eget miljø. Velg tema selv.
- Yousef opplever at moren og vennegjengen forventer helt ulike ting fra ham. Kan du kjenne deg igjen i et slikt krysspress? Skriv et leserinnlegg, der målgruppen er foreldre, skole eller andre voksne, og der målet er at de voksne bedre skal forstå hvordan det er å være ung i dag. Sett opp en liste over hva du vil fortelle før du begynner å skrive.
- Finn ut mer om Neda Alaei og skriv en kort presentasjon av henne og forfatterskapet hennes. Kan du overbevise leseren om at forfatteren skriver om tema hun virkelig har peiling på? [Her](#) er alt som står på forlaget sine sider. Kan du gjøre teksten din like kort, men morsommere?

Sammenligningsoppgave:

Denne oppgaven kan løses i læringspar, grupper eller hel klasse, muntlig eller skriftlig. Sammenlikn Per i «Kvil i fred» med Yousef. Begge utdragene er fra realistiske romaner om gutter som tester grenser og er i ferd med å havne utafor.

- Hva betyr det å være utafor?
- Hvordan er disse to guttene utafor?
- Hva skal til for at det skal gå bra med dem videre?

Flere ressurser:

I den digitale versjonen av denne lærerveiledningen på foreningenles.no, eller på denboka.no, kan du finne flere ressurser knytta til denne lærerveiledninga.

Kompetansemål:

Norsk

- lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler
- sammenligne og tolke romaner, noveller, lyrikk og andre tekster ut fra historisk kontekst og egen samtid

- utforske og reflektere over hvordan tekster framstiller unges livssituasjon
- bruke fagspråk og argumentere saklig i diskusjoner, samtaler, muntlige presentasjoner og skriftlige framstillinger om norskfaglige og tverrfaglige temaer
- informere, fortelle, argumentere og reflektere i ulike muntlige og skriftlige sjangre og for ulike formål tilpasset mottaker og medium
- uttrykke seg i ulike sjangre og eksperimentere med sjangre på kreative måter

Samfunnsfag

- reflektere over likskapar og ulikskapar i identitetar, levesett og kulturuttrykk og drøfte moglegheiter og utfordringar ved mangfald
- reflektere over korleis identitet, sjølvbilete og eigne grenser blir utvikla og utfordra i ulike fellesskap, og presentere forslag til korleis ein kan handtere påverknad og uønskte hendingar